

Մ Է Ճ Մ Ո Ւ Ա Յ Ը Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս

Ի Գ Ի Ն Ճ Ի — Ս Է Ն Է

(1869)

ՆՈՒՄԵՐՈ 364

1287 Բ Ե Ճ Ե Պ 12

Մէծմուսի իւն Բուզնամէ
Սէնէլէյի 430 րէշ
Աւթը պլըշը 80

ՍՈՒՐ
ԹԵՐԵՐՆԻ ԵՎՎԵԼ 7

Իւշ պլըշը 45
Տանէսի 20 պէշիւք 40 փարպ

ԱԼԱՅՐԱՆԿԱ
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 19

ԱՍԻԹԱՆԷ 7 ԹԵՐԵՐՆԻ ԵՎՎԵԼ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Էրմէնի Գաթօլիյի մէհլիսի, պու կիւն Ղալթատա Յիսուս փրկիչ քիլիսէսինտէ թէճէմիւ իտէճէյի մէս մուսթտան տըր :

— Կէչէն ճիւմա էրթէսի կիւնիւ հաշմէթու իմբէրաթօրիչա հաղրէթ լէրի իմբէրաթօր Նաբօլէոն հաղրէթ լէրինտէն պիր թէլէղրաֆ ալըպ, միւ շարիլէյհայա իպրազ օլունան հիւսնիւ գապուլիյէթստէն խօշնուտ օլտուղու նու Զաթը հաղրէթի թաճտարիյէ պէյան իյլէմիշ տիր :

— Բրէս զաղէթասը տէր քի, Միւնիի շէհրինտէն ալտըղըմը պիր մէքթուպա նէզարէն, Զաթը հաղրէթի ճիհանտարի, Խաչակիրլէրին վէ Օսմանլըլար գարշը օլան մուհարէպէ թարիխինտէն գալան պիր թաղըմ Ալէման սիւհաշարընը Ալէմանիա նիւմունէ խանէսինէ հէտիյէ իթմիշ օլտուղուն տան, պիր նէմէն կէմիսի կէլիպ օնլարը թրիէսթէյէ նազլ իտէճէք տիր :

— Հաշմէթու Ֆրանսա իմբէրաթօրիչա սը հաղրէթլէրի Ասիթանէյի թէշրիֆլէրի կիւնիւ, միլլէթիմիղին փիսգոպոսլարը վէ բէհապինի վէ սայիրէնին րաքիպ օլտուղլարը վաբօրու մախսուտ տէ, Եալընըլ քէնտիլէրի պուլունուպ, տիկէր պիր վաբօրտա տախի Ֆրանսըլ մայրապետլէրի իլէ մէքթէպ գըղլարը պրըճա իսթիգալալէ կէլմիշ օլտուղլարընտան, հէր նասըլ իսէ աղտէմճէ չըգարըլան նիւսիսէլէրիմիղին պիրին տէ, ճիւմէսի պիր վաբօրտա պուլուն մուշ կիպի Եաղըլտըղընտան, մուախ խարէն թէրաֆըմըլա իսթիսպար գըլընան մալիւմաթը սահիհէյէ նազարէն, թասհիհի քէյֆիյէթլէ իլանընա

իպթիտար գըլընտը :

— Բուսի հոկտեմբերին պէշինճի բաղար կիւնիւ, հաշմէթու Ֆրանսա իմբէրաթօրիչասը, Պէյ օղլունուտ Սադըղ աղաճը ճիւլարընտա Միսրատ Յըղուլթիւն քիլիսէսինտէ թէշրիֆ իթմէզ տէն Եվլէլ, պաղը զէվաթ թարաֆընտան, քիլիսէյէ կիրէնլէրին պիր գաշընա պարիտ մուամէլէլէր իճրա օլտուղու մէսմուլիմիղ օլմուշ իսէ տէ, վուգուլի հալին նէ վէճհ իլէ օլտուղունուն սահիհ խապէրինի ալտըղըմըլա զաղէթամըլա տէրճ իտէճէյիգ Եալընըլ շու գատար աղնաշըլմըշ տըր քի, պիր ֆամիլեանըն տուլիսիլիյէ պիլէթի օլմատըղընտան, քիլիսէտէն տիշարը չըգարըլմըշտըր :

ԱՀՎԱԼԸ ՄԻԼԻՅԷ

Միլլէթիմիղին պիր գըսմընըն Սին հոգոս գօմիսիօնու աղալարընա խիթապէն թաղտիմ իթմիշ օլտուղլարը պիր լայիհայը պրըճա պիր բէսալէ պասթըրըպ չըգարըլտըղը իւզէրինէ հասպէլ իճապ միլլէթին Էքսէրիյէթի թէրաֆընտան արղ օլունան լայիհայը տախի զաղէթամըլ վասէթասը իլէ իլան իթմէքլիյէ մէճպուրիլիթ հասըլ օլտուղունտան, պու տէֆա նէշրինէ իպթիտար օլունուր, Էհլի ինսաֆիլէ պասիթէթ օլանլար իքիսինի տէ գըրաթ պուլուրտուղլարը հալտէ, մաալի միւնտէրիճէսինի աղըլանէ վէ միւտադգիդանէ պիր պիրի իլէ բուպար իլէ, մէյանէլէրինտէ օլան ֆէրքի աղիմի տէրք իտէպիլիլէր :

Շիմիլիյէ տէկին իլանընտան սարֆը նաղար օլունմասը, պաշգա պիր Էֆքեարա մէպնի օլմայըպ, անճագ պու պապտէ գօմիսիօնու մէգպուր

աղալարընըն ճէրեան իտէն հէր պիր մուպահասաթը Էսրար թուլթմագ իճապընա մէպնի, րայէթ վէ իմթիտալ օլմուշ իտի, գաշ քի գըսմը մախսուտ գայիտէյէ իմթիտալ իթմէյիպ, լայիհալէրինին իլանընա մուպաշէրէթլէ, պիլթիւն Էւրոբատա վէ պա խուսուտ Շարդ միլլէթլէրի մէյանէսինտէ Էղհէր ճիհէթ շէօհրէթ վէ հիւրմէթ քէսպ իթմիշ օլան, բուհանի կիւրուհիմիղին պու տէրէճէլէրտէ վէ ալէլ ումում խասիյէթլէրինէ տօղանըլան աղըր վէ թահգիբամիղ իֆիստէլէր օ տա իմըլա թահթընտա օլարագ տէրճ իթմէյէ գալղըշմըշլար տըր, հալի իլէ Էքսէրիլիթ թէրաֆընտան վէրիլէն արղուհալի տէ տէրճ իթմէմիղ իգթիլա խտէր քի, պու իքի թէրաֆ ատտ օլունան գըսմլարըն հանիլըլ զիյատէ միլլէթիլիլէր վէ հաղգանիլիթլի նաս վէ բուհանի կիւրուհիլին, վէ օլ վէճհ իլէ մէզէպ վէ տիյանէթիմիղին նամուս վէ շէրէֆինի կէօզէթլէր օլտուղլարը աղնաշըլըն :

Արհիպատիւ Գերապայծառ Տեարք

Տխուր տեսարան մը բացուեցաւ յիրաւի ձեր առջեւը՝ երբ զանազան եւ հեռաւոր տեղերէ ժողովուրդ Մայրաքաղաքս հասաք : Ազգին խղճալի եւ խռովեալ գիրքը անհնար էր որ ձեր բարեսէր սրտից վրայ չնեղործէր : Վստահ եմք որ Աստուածասէր հարցդ Սինհոգոսը անատորբեր աշուընեբով կարող չի պիտի ըլլայ նկատել, որ կերպ կերպ գիւրուլթիւններով եւ նիւթական միջոցներով հարուստ ժողովուրդ մը՝ նոյն իսկ իր երջանիկ գըրիցը մէջ՝ երկարատեւ հալածանաց փշտաց, զրկանաց եւ անիրաւութեանց ենթակայ գտնուելով հալի եւ մաշի :

Եւ չարագուշակ երկպառակութիւններով ինքը իր մեջը տկարանայ եւ գրեթէ ոչնչանալու կէտերը հասնի, բարեբաղդ այո՛ կը կարծուինք Մայրաքաղաքացիքս մեր գաւառական հաւատակցաց առջեւ, բայց կրնանք բոլորով սրտիւ վկայել որ մեր գաւառակից եղբարքը նոյն իսկ իրենց կարօտութեամբն հանդերձ եւ նոյն դիւրութիւններէն զուրկ գտնուելով, տակաւին մեզմէ շատ աւելի երջանիկ են, եւ կը նախանձինք իսկ անոնց բաղդին վրայ, վասն զի չենք ըսեր թէ անոնք մեզ նման երկպառակութեանց, գոտութեանց եւ վշտաց ներքեւ ինկած ըլլան։ Երանի՛ թէ դուք որ իբր հովիւ ձեր հոտերուն այդ քաղցր վայելքը կը հայթայթէք, Մայրաքաղաքիս մէջ ալ նոյնը հաստատելու ձեռնառու ըլլայիք։ Մի՛ պարտաւորէք զմեզ, Արհիապատիւ Գեղարայւծաճեարք, որ ցաւալի իրաց յիշատակաւ սրտերնուդ կսկիծը աւելցնենք, եւ անօրինակ գործոց պատմութեամբ ձեր լսելիքը վշտացնենք, բայց եւս ալ կրնամք իսպառ կասիլ մեր ցաւոց գլխաւորները ձեր առջեւ գնելէն։

Ազգային ընչ իւր եւ հանգանակութեամբ հիմնեալ եկեղեցեաց համար ազգային առանձնանորհութիւններ ունիմք, զոր եւ եկեղեցական կանոնք ընդունած են, զոր օրինակ եւ եւ մոտական մատակարարութիւնը, երեսփոխանաց եւ եկեղեցականաց ընտրութիւնը, մեծաւորի ընտրութեան մասնակցութիւնը եւն։ Բայց ավստոս որ մեր հովուին ուղղակի եւ անուղղակի գործածած միջոցները, երբեմն մէկ մասը եւ երբեմն միւսը, երբեմն մէկ տեղոյ կամ եկեղեցւոյ մէջ եւ երբեմն միւսոյն մէջ խափանելով արդ եւ բոլորովին զայն ջնջել կըսպառնան։

Ազգէն հիմնուած հիւանդանոցաց, աղքատանոցաց եւ անկեղանոցաց կառավարութիւնը արքունական իշխանութեամբ տրուած Ազգապետական վարչութեան կը վերաբերէր. ո՛ր է այդ Ազգային վարչութիւնը, այն ալ բռնաբարուած եւ հալածուած եւ գրեթէ բոլորովին ճնշուած իրաւունքներուն կարգն է։

Ձանաղան մասերէ բաղկացած կը ղեր մը մեզի կ'առաջնորդէր հոգեւորին մէջ, եւ եթէ պզտիկ գոտութեան նշան մը երեւնար, մեր բարեյիշատակ հովուաց ջանքը ու խնամքը շուտով խաղաղութեան միջոցներն 'ի գործ կը դնէին։ Բայց մեր ներկայ հովուին գաղափարը ուրիշ բան չէ, բայց եթէ մէկ մասին կողմնակցութիւն ընելով, միւսները նեղել անուն նին աղարտել, դիւրութիւններէն զըրկել, յառաջագիւծութիւններն արգիլել, եւ անուղղակի եւ նաեւ գայթակեցուցիչ կերպերով բարեաց ընդդէմանալ։

Արեւելեան ազգաց սեփհական, եւ մինչեւ ցայսօր օրինաւորապէս հաստատուալ եւ գործադրեալ իրաւունքը, մեր Հայոց ազգն ալ կը վայելէր, եւ այն էր իւր հովուին ընտրութեան մէջ ազգային կըրեր եւ ժողովրդեան մասնակցութիւնը եւ ազգային իշխանութեամբ ընտրութիւնը։ Բռնաբարեց այս իրաւունքն ալ, իւր կուսակցաց միայն հովուական ամբողջութեամբ ժառանգեցը ներու գիտմամբ, եւ որպէս զի հակառակող չունենայ, նոյն իսկ Հռոմայ Սուրբ իշխանութեան հովանոյն տակ ուղեց ծածկել իւր հնարքը, գրգռեց Սուրբ Աթոռոյն ալ անպատահութիւնը, եւ ընտրութեան ձեւը փոխուեցաւ եւ իրաւունքը ճնշուեցաւ։

Քաղաքական վարչութեան գլուխ ՍԹԱՆՊՕԼ ԲԱԹՐԻԳԻ անուամբ ազգապետ մը ընտրելու իրաւունքը քանի տարի է որ անգործադիր ընելու աշխատեցաւ, եւ վերջէն օտարախորթ ճամբաներով եւ կերպ կերպ թղթերով եւ ուրիշ թերեւս ոչ ամենք օրինաւոր միջոցներով, կըցաւ կորզել այն իշխանութիւնը, եւ անոտի բառից եւ բանից խաղերով հրաժարած եւ քաջուած երեւցած ատենն ալ նոյն իշխանութիւնը բանեցընել եւ պահել եւ տէրութեան հրովարտակը ամենայն պնդութեամբ ձեռքէ չի հանել չու աշխատիլ, եւ ամենայն ճիգն ընելով, Բարձրագոյն Գուռը հարկաւորութեան մէջ դրաւ մինչեւ ցայժմ հակառակ տրամադրութիւն մը չընելու։

Եթէ կուզէք, Արհիապատիւ Տեարք, դեռ ուրիշ գործեր ալ կըր-

նանք յիշատակել, բայց մեր արդեան խղճալի դրից պատկերը գծագրելու այդչափ ալ բաւական է. կը բաւեն յիշուածները, ձեր բարեսէր սիրտը եւ ուշադրութիւնը գրաւելու եւ բարեսիրտ զգացմանց առարկայ մը ընելու ներկայ մեր վիճակը եւ յարմար գարմանը հոգալ տալու։

Կը կրկնենք թէ վստահ էինք արդէն ձեր բարեսէր տրամադրութեանցը, բայց դժուրեամբ ալ լսեցինք որ այդ նիւթը ըստ արժանւոյն չննդու եւ ի յայտ հանելու նպատակաւ, ձեր խմբին մէջէն քանի մը անձանց առանձինն յանձնած էք, եւ ներքին զգացմունքը կ'առաջարկենք հաւաքելով գլխաւոր կէտերը որ մեր առաջին աղերսագրոյն մէջ այնչափ որոշակի բացատրուած չէին։

Մեր խնդիրը ոչ չափազանց եւ ոչ իսկ ապօրինաւոր է, վասն զի զայն միայն կը խնդրեմք որ օրինաւոր է եւ արժանաժառանգ եւ ճշմարտահաւատ եւ սուրբ Գահին ջերմ հպատակ եղող կաթողիկոսաց, նախագահից եւ եպիսկոպոսաց օրերն ալ ազգին մէջ գործադրուեցաւ, եւ որոյ խափանման ուրիշ պատճառ չենք գտնար, բայց եթէ արդեան հովուին տարօրինակ ընթացքը եւ օտարոտի զգացմունքն եւ վախճանները։

Ուստի կը խնդրենք, նախ որ յայտնի որոշողութեամբ ճանչցուին այն պաշտպանողական իրաւունքը զոր ազգային բարեսրտութեամբ կառուցեալ եւ պայծառացեալ եկեղեցեաց վրայ ունի ազգը, երեւմտական ճառակարարութեան նկատմամբ, երեսփոխանի եւ եկեղեցւոյնաց ընտրութեամբ, եւ մեծաւորի ընտրութեան մասնակցութեամբ, եւ ինչ որ յայտն մասի բըռնաբարուած է կամ վնասուած եւ նըուաղած, իր ամբողջութեանը գառնայ։ Մէկ խօսքով տերունական իրաւունքը ըստ եկեղեցական կանոնաց կատարեալ ի գործ դրուի։

Բ. Կը խնդրեմք որ հիւանդանոցաց, աղքատանոցաց, եւ անկեղանոցաց մատակարարութիւնը Ազգապետական վարչութեան մօտ ըլլալով եւ կատարեալապէս անոր վերաբերելով, ինչպէս նաեւ ընտրութեանց եւ մասնակցութեանց իրաւունքը, սուրբ

Սիւնհոգոսն բարեհաճի այս իրաւանց գէմ ամենայն բռնաբարութիւն բառնալ եւ արգիլել :

Գ. Կը խնդրեմք որ զանազան մասերէ բաղկացած ազգային կղերին հաւասարապէս բաց ըլլան ազգին օգտակար ըլլալու եւ իրենց ընթացից համաձայն վախճանին յառաջանալու գոները, վերցուն կողմնակցութեանց ջանքերը, ջնջուի մէկ կուսակցութիւն մը միայն զօրացնելու նպատակը, որով կը վերնան մեզմէ գայթակղութեան առիթները եւ մեր վրդոված խիղճերը կը հանգարտին :

Դ. Կը խնդրեմք մեր հովուաց ընտրութեան նախնական կանոնը. արդարեւ այդ մասին մէջ յաւէտ մեր ներկայ կաթողիկոսին անձնական վնաս եղած է, որովհետեւ երբ ըստ մեր նախնի կանոնաց, ժողովրդեան եւ կղերի մասնակցութիւնը սկզբնական միայն է, եւ վերջնական որոշողութիւնը կաթողիկոսին կը վերաբերի, սուրբ աթոռն առջինը չարգիլէր, այլ երկրորդը կը վերապահէ իր դատաստանին, եւ նոյն իսկ երեք անձանց առաջարկութեան մէջ բոլոր եպիսկոպոսաց գործակցութիւնը կ'օրինադրէ : Կը յաւելնք յիշատի որ՝ դժբաղդաբար մեր ունեցած անվտանգութիւնն նոյն իսկ իրենց գլխին եղած նախատանօք ըն ալ հաստատուած է : Ուստի եթէ մեր նեղչին եղած այս վնասուն վրայ խնդալ օրինաւոր ըլլար, եւ եթէ մեր սրտերը վառ դգայմանց օթեւան կարենային ձեռնալ, իրաւ ուրախանալ պէտք էր մեզի : Սակայն մենք չենք ուզեր, ինչպէս մերին նոյնպէս ազգային բոլոր անձանց եւ նաեւ հաւառակորդաց վնասն, մանաւանդ որ այդ վնասն անոր սեփական չի մնար, այլ ազգին բոլոր անդամաց կը տարածուի, եւ բնա այս պատճառաւ կը մեղադրէ զմեզ աշխարհ. կը գայթակղին տկար ոգւոյ վիճակեալ ուղղադատն եղբարք եւ առ հասարակ խիղճերը կը վրդովին : Ըջձեղ ահա առաջի Սատուծոյ կերդմընցողութեմք որ Սատուծատուր խոհեմութեամբ եւ խմաստութեամբ այս մեր վրդովեալ վիճակը եւ սրբտերնուս ապմունքը սրբազան Հօր աթոռոյն առեւ հանելով, օրինաւոր

միջոցներով հոգ տանիք այն նախնի իրաւանց անարատ ամբողջութիւնը, աղաչելով որ սուրբ Աթոռը՝ եթէ անվտանգութեան պատճառ մը ունի, ուրիշ կերպով ապահով է իւր վտահաւթիւնը : Մենք չի հրաժարեցանք մեր կամքովը, ուրիշ միջն ուրեմն հրաժարողը, Աթոռոյն եպիսկոպոսունք ուրիշ յանցանքի մը տէր չեն կրնար սեպուիլ, բայց եթէ բարեմտութեամբ վտահաւթեան արժանի չեղող անձ մը ընտրած ըլլանուն համար, բայց այդ առթիւն մէջ յանցաւոր ընտրուածն է, թող նա կրէ իր գործոց հետեւանքը :

Ե. Կը խնդրեմք դարձեալ որ ամբողջ մնայ Ազգապետական վարչութիւնը եւ քաղաքական կառավարութիւնը, զոր արքունական բարեհաճութեամբ Ազգս ընդունած է, որուն հոգեւորական գլխին տարբեր անձ մը ըլլալը, Հոռոմ տեսած, ճանչցած եւ հաւանած է, որովհետեւ ուրիշ կերպ ալ չի կրնար ըլլալ, եթէ սուրբ հաւատքներուն կանոնաց համաձայն ընթանալ, եւ թէ եկեղեցական ազատութեան, եւ թէ քաղաքական դրից եւ հանգամանաց կատարեալ պահպանութիւնը կոչուի : Այդ խնդրեմքնիս, այո՛, Բարձրագոյն Դրան կառավարութեան ընելու իրաւունք ունիմք, քան թէ ձեզի, եւ մենք ալ ըրած եմք նոյնը եւ պիտի կրկնեմք : Բայց որովհետեւ Կոստանդնուպոլսոյ Պատրիարքի անուամբ իբր ազգապետ հրովարտակը ձեռք բերելուն պատճառ ոչ այլ ինչ եղաւ՝ եթէ ոչ ձեր առ բարձրագոյն դուռը դրած ալերսը, ո՞ր ազգի մը իրաւունքն էր եւ ոչ թէ եպիսկոպոսաց, նոյն ձեր աղերսագիրը յանուն բովանդակ ազգին ներկայացնելով հոգեւորական պատրուակաւ կրցաւ Տէրութենէն ազգապետական հրովարտակը ընդունել Հասուն ապա թէ ոչ առանց այսու հիման անօգուտ կըլլային բոլոր ուրիշ միջոցներ : Ուստի ներեցէք մեզի համարձակ ըսելու որ՝ ձեր անուամբը գործադրուեցաւ ազգին այդ անիրաւութիւնը, եւ ի ձեր անուն միայն կը պահէ ցարդ այն հրովարտակը եւ անոր հովանոյն տակ՝ երբ մէկ կողմէն իբր ազգապետական վարչութե-

նէ հրաժարեալ ինքզինքը կը քարոզէ, միւս կողմէն ամեն կերպ միջոցներով ուղղակի եւ անուղղակի ճամբաներով եւ նոյն իսկ բարձրագոյն դրան հետ բանակցելով, նոյն իշխանութիւնը ձեռքէ չը հանելու կ'աշխատի :

Ձեր վրայ ուրեմն դարդ կը մնայ, ո՞վ Սատուծարեալ հայրապետք, եւ ձեր խղճին վրայ միայն ծանրացած է այս ժողովրդեան ներկայ դրից աղէտքը, եւ ասկէ յառաջ եկած դայթակղութիւնները : Ուստի ինչպէս որ թերեւս անդիտութեամբ կամ ուրիշ բռնադատուած պատճառ եղած էք այս մեր վերջին գլխաւոր դրեաւաց. հիմայ ալ առանց մարդկային անհաճութեան գործածէք այն ամեն միջոցները, որք հարկաւոր են եւ ազգու եղած սխալանքը ուղղելու. որպէս զի նոյն գայթակղութեան քարեղտ արքունի հրովարտակը մէջ տեղէն վերնաց : Եւ յիշատի այն տոնն միայն պիտի ըլլայ խաղաղութեան սկզբնաւորութիւն մը, եւ խռովեալ սրտերու փոքր ինչ հանդարտութիւն : Վերջապէս դուք արդէն ըստ բուականին խեղամուտ եղաք մեր դրիցը եւ ուղիղ դիմանցը, ուստի վտահաւթը որ ձեր իմաստութիւնը գոհացուցիչ հոգատարութիւն մը պիտի խորհի եւ պիտի գործադրէ : Այլ ասկէց ետքը խօսք կամ խոստմունք ոչ երբէք կրնան դոհ ընել զազգը՝ որ քսան եւ հինգ տարուան փորձառութեամբ գիտէ թէ չի կրնար այլ եւս վտահաւթիւն ունենալ անոր խօսից եւ խոստմանց եւ ստորագրութեանցը : Այսուհետեւ միայն գործադրութիւնը մեր վտահաւթիւնը պիտի գրուէ :

Այս խօսքերով ահա կը վերջացընեմք մեր այս աղերսը : Մենք ստորագրեալքս ազգիս մեծագոյն մասին կողմանէ պաճուրաստ ենք ձեր ուրիշ ամեն խնդրոց : Եւ հարցմանց եւ ակնարկութեանց թէ գրով եւ թէ բանիւ պատասխանները ըստ կարգի մերոյ ստալու, որպէս զի ամեն միջոց վերցուն ու ճշմարտութիւնը յերեւան ելնէ, վասն զի դադունի վրաց դարման դտնելը անհնար է,

Մնամք Ձեր Սատուծապատիւ Տէրութեանցդ .

Կ. Պօլիս 3/17 օգոստ.

1869.

Խոնարհ ծառայքս

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲԵՆԵՎՈՐԱԿԱՆ ԲԵՐՈՒՄ

Յ/օրանս 14 հոկտ .

Բնութիւն վէլիի ահաոր բրէնս Գօր-
Ֆու վէ Աթմայր զկայրէթ իլէ հոկ-
տեմբեր 25տէ Սթանպուլա միւլասէ-
լէթ իտէճէք աիւր :

Փարիս 13 հոկտ .

Գօմբիւնէնէնը սարայընտա վիւքէլա
մէճիսի օլմուշ տուր :

Այլո՛րց Գաւլտան բրէնսի փարիս-
տէն եօլա չըդմէշ տըր :

Փարիս 15 հոկտ.

Գաղփայէն ուէյան օրունատուղունա
նէղարեն, զիւրքելա թէպէտտիւլաթը
մէսէլէսի, էսնաֆ թագըմընա խալըլը
օյմադ իւղըէ իմիշ :

Փարիս 16 հոկտ .

Պրանտա մալիյէ նազըրընըն իս-
թիֆա վէրմէսնէ տայիր չըգան թէ-
վաթուր ետանտ չըգմըշտըր : Բրու-
սիա վէլիկ ահաը օլան բըէնտ եարըն
Պրինսաիլիյէ (իթալիա) եէթիչէճէք
տիր :

Յրօրանիս 16 հոկտ .

Ի թալեա հիւքիւմէթինին կէրէք
Մըւըրտա պէ կէրէք մէնալիքի Օտմա
նիյէնին սոյիւր գըթալարընտա օլան
մէնաֆիի աղիմէսինի մուճիպ օլան թա
րիդի Մըւըր մէսէլէսինտէ Խախի
թութաուղունու, Էգօնօմիսթա նամ
դադէթա պէ լան իթմիյ տիր :

ՍԷՆ ԲԷՐԵՐԱՎՈՒՐԿ 16 հոկտ .

ԲՈՒՍԻԱ ԽմբերաթօրԸ Հովտեմբեր
 1990ա լիվլատիատան եօլա չըգաճադ
 աթ Բ 3

Փարիս 17 հոկտ .

Գօնսթիթիւսիօն զազէթասը վիւ-
քէլա թէպէստիւլաթը հավատիսինն
թէքզիալ իտէյօր : Գաւիէն սէյլէնտի-
յինէ կէօրէ , իարրիծիյէ նազըըը , ազ
կիւնտէն գաթիէն հալլ ու թէսալիյէ
օլունաճաղը միւհթէմէլ օլան Ուլահ
Պուղտանտաքի մուհհէտաթ մէսէլէ-
սինի թէտգրգ մէ թահգրգ իյլէյօր :

Մարտիտ 16 հոկ .

Վալանա շէհրինտէ պուլունան էշ
գըյալար պիր դաշ սաաթ միւտարէ
պէտէն սողրա քեամիլէն իթաաթ ի
տիպ, ասաքիր տախի շէհրի զապթ
իթմի տիր :

Միլլէթ մէճլիալէրինն թէճէմմիւի
Թաթիլ օլունմուշ տուր : Սալիբ պիր
մէճլիա տապէթ իսիլմիշ տիր :

Փարիս 17 հոկտ .

ՎԻԼՔԵՆՆԵՆ ԻՔԻ ԹԱՐՂ ՕՂԱԾԱՎՐ
ՂԱՆՆ ԵՐԱՆՈՒՅՈՐ , ԿԱ Օ ՄՈՒՐ ՔԻ ՎԻԼՔԵՆ
ԼԱ ԷՏՆԱՓԻ ԹԱԳՐԱՐՆՈՒՄՆ ԵՂԱԾԱԳ , ՎԷ
ԿԱ Օ ՄՈՒՐ ՔԻ , Մ • ԲՈՒԷ ԵԷՆԻՄԷՆ
ՎԷՄՈՒՐԻՅԵԹԷ ԿԻՐԷՏԷՔ ՄԻՐ :

թան նամ ղաղէթա, եէնի վիւքէ-
լա թէշքիլ օլունուպ, Մ. Բուէնին
րէյիսի մէճլիս վէ շէրիաթ, Մ. Լա-
վէնաթի (.) մալիյէ, Մօհա տը Լավա-
լէթ խարիճիյէ վէ Մ. Օլիվիյէ, Շու-
րայի Տէվլէթ րէյիսի օլմուշ օլտուղու-
հաւատիսի թէքզիպ իտէյօր :

Փարիս 16 հոկտեմբեր	42 40
Գաբանսը	42 40
Լժնտրա գոնսօլիտէ	42 ¹ / ₂
Գաբանսը	42 ³ / ₁₆
Օսմանլը իսթիքլալը	—
Գաբանսը	334
Ֆրանսըզ Ֆոնտօսու 0/0 աէ 3	71-30
Գաբանսը	71-20
Իթալիան	53 20
Գաբանսը	53 20
Ինկիլիզ գոնսօլիտէ	93 ³ / ₈
Գաբանսը	93 ³ / ₈
Վիէննա Գամպիօսու	120 50

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Գ Ա Լ Ա Թ Ա Բ Ի Ա Չ Ա Ս Ը

Հոկա. 6	Բաղ. էր. ագչամ	46-25
» 7	Սաղը սապ. գուբ. քէսի.	46-16
» »	» էօյլէն	—

ՄԻԼԼԷԹ ՍԻՆԱԴՈՍՈՒ

Ճանիպինտէն թային օլուհան գօմիսիօն
սգալարը .

ՄԻԼՐԻԼՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆՄԱՆԵԹՄԱՆ ԲԵՄԵՐԼԵՐԷՆ

ՄԻԼԷԹ միւթէպէրանընտան սէ-
քիզ իմզա իլէ թագտիմ դԼԼՆան մահ-
ղէրին սուրէթի րէսալէ շէքլ ինտէ հէր
քիթապճը տիւքքեանլարընտա , վէ
սայիր Ղաղէթա սաթըլան թիւթիւն-
ճիւլէրտէ վէ դազինօլարտա թանէսի
ալթմըշար փարայա սաթըլմագտա
տոր :

ՄԻԻՏԻՄՄ ԻԼԱՆ

Վ. ԾԱՆՆԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Իսթանպուլ տա Գէօրգիւ պաշնտաւ
Ինթիսապ դարչընընտա , վէ 7 վէ 8 նիւ-
մէրօլու մաղաղալարտա , վէ քէզալիք
Պէյօղլունտա Ալա ճամիսի ճատտէսինտէ ,
1852 սէնէսինտէ քիւշատ իտիլմիշ օլան
67 նումէրօլու էնզախանէտէ , հէր նէվի
էնզա վէ էտէվաթը թըպպիյէյի մէվնուտ
օլտուղու կիպի , Նօրմէճիալը Բէթէր Մօւ-
լէրին Մօրինա պալըլը ճիյէրի եաղը ,
հէր նէվի դայէթ իթաղէ մատէն սուլարը
վէ քէզալիք Պօրտօ , վէ Իսպանիա , վէ
Բէնօ շարասլարը , վէ Ինկիլիզ հարտալ-
լարը վէ պիրալարը , վէ Ալմանեանըն մի-
տէվի պիրա խիւլաստար , վէ Լիպիկ նամ
թապիպ իճասը օլարագ պէտա սըղըր էթի
խիւլաստար , վէ Լիւպէն գօլօնիալ բար-
ֆիւմըլէրի (գօգուլս սուլար վէ եաղլար)
վէ Միւնիէ չիգօլաթը , վէ պուղ մաքի-
նալարը : վէ հէր սաաթ հաղըր պուղ տա-
խի պուլունմապտա տոր :

ՖԻԵԱԹԼԱՐ ՂԱՅԷԹ ԷՀՎԷՆ ՏԻՐ

Մէզբերուն էնգախանէլէրէ կիճէ վագ-
թի տախի կիտիլտիքտէ , թալէպ օլունա-
նը իճրա վէ իթայէ հաղըր աստմ պո-
լունաճագ տոր :

ԱԶԱՐԵԱՆ ՍՏԵՓԱՆ ԳԵՐԱՊԱՅԾԱՌ ՀԱԶ
ՐԷԹԼԷՐԻՆԻՆ

ՅՈՒԼԻՍ ՊԵՇՏԷ

U₁L₁E₁ U₂"E""-L--L

ՊԱՇԼԱՏԸՆԸ ԿԻՒՆ ԻՅՐԱՏ ԻՅԼԷՏԻԿԻ

ԷՐՄԷՆԻՃԷ ԳՐԱԲԱՌ

ኢ.በ.ኮ.ቅ.ዓ.በ.ክ.

ԹԻԻՐՔԶԷՅԷ ԹԷՐՃԻԻՄԷ ԷԹՄԻՇ ՏԻՐ

U · 4 · U ·

Ձիքը օլունանս պու նուլթդուն կէ-
րէք էրմէնիճէսի վէ կէլէք թիւրք-
ճէսի Սսիթանէնին հէր քիթապճը
տիւքքեանլարընտա սաթըլմագտա
արր :

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԵԹԱ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԻԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

ՄԹԱՆՊՈԼՏԱ ԶԻԶԷՔ ԲԱԶԱՐԸ, ՆՈՒ-
ՄԷՐՕ 45

ՃԷՄԻՅԷԹԻ ԻԼՄԻՑԷ ԽԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԷ